

Výchovný program ŠKD

S radosťou a nadšením poznávame svet

Forma výchovy a vzdelávania	poldenná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	23. jún 2023
Dátum prerokovania v rade školy	28. jún 2023
Platnosť výchovného programu	od 1. septembra 2023 do 31. augusta 2027
Zriaďovateľ	Obec Sedlice 176, 082 43 Sedlice

Riaditeľ školy: Mgr. Štefan Rimák

1. Poslanie a ciele výchovy v školskom klube detí (ŠKD)

Charakteristika ŠKD

Školský klub detí je zameraný na záujmové vzdelávanie a výchovu detí 1. - 4. ročníka základnej školy. Má výchovné a sociálne poslanie. Činnosť ŠKD je zameraná na prípravu detí na vyučovanie a na ich oddych, relaxáciu v popoludňajších hodinách. Nachádza sa v hlavnej budove školy, na činnosť je vyčlenená samostatná miestnosť. Na realizáciu činností je k dispozícii aj žiacka knižnica, telocvičňa, počítačová učebňa, areál školského ihriska s hojdačkami. Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni.

Charakteristika detí

Výchova a vzdelávanie sú zabezpečené v jednom oddelení, ktoré navštevujú hlavne deti 1. – 3. ročníka, niektoré z nich majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Na škole máme veľa záujmových útvarov a pobočku základnej umeleckej školy, ktoré navštevujú aj deti zapísané v ŠKD. Zohľadňujeme požiadavky rodičov a deti uvoľňujeme podľa ich potrieb v rôznom čase počas dňa. Takéto špecifické podmienky sú na organizáciu a plnenie cieľov výchovy a vzdelávania značne náročné. Jednotlivé činnosti sa realizujú s práve prítomnými deťmi. Väčšina času je venovaná príprave na vyučovanie.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sa zúčastňujú na triednych aktívoch v jednotlivých triedach. Pri riešení výchovných problémov spolupracujú s vychovávateľkou.

Ciele

Naším hlavným cieľom je rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho potrebami. Realizujeme to prostredníctvom rôznych aktivít, ktoré rozvíjajú myslenie, informovanosť, poznanie a vedomosti detí. Deti získavajú množstvo informácií a poznatkov o svete, učia sa chápať vzťahy, príčiny a dôsledky javov, ktoré ich obklopujú. Činnosti vo voľnom čase im prinášajú pocit uspokojenia, sebarealizácie a pozitívne usmerňujú ich hodnotovú orientáciu.

Našími **cieľmi** sú :

- ❖ rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti a aktuálne poznatky

- ❖ posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu
- ❖ získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám
- ❖ naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť
- ❖ naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty
- ❖ vytvoriť priateľské prostredie pre začlenenie nových členov do kolektívu
- ❖ posilňovať humánne, priateľské vzťahy medzi deťmi
- ❖ rozvíjať prosociálne správanie detí s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí, potrieb a záujmov
- ❖ motivovať deti k radostnému a spokojnému pobytu v školskom klube
- ❖ vytvárať pre deti také podmienky, aby mali možnosť v čase mimo vyučovania rozvíjať poznatky získané v škole
- ❖ využitím didaktických hier s rôznym zameraním rozvíjať zručnosti a vedomosti detí
- ❖ učiť estetickému cíteniu a vnímaniu
- ❖ dodržiavať hygienické návyky, viesť detí k prevencii pred chorobami, ako sa správne starať o svoje zdravie
- ❖ vhodným príkladom rozvíjať a budovať prosociálne správanie a viesť deti k zdvorilosti, komunikatívnosti a empatii
- ❖ učiť deti zodpovednosti a dodržiavaniu pravidiel
- ❖ pestovať u detí vytrvalosť v prekonávaní prekážok, húževnatosť pri plnení úloh
- ❖ prebúdzat lásku k prírode a rozvíjať environmentálne povedomie u detí, prehĺbiť správny vzťah k prírode a jej ochrane a tak vytvárať priateľský prístup k životnému prostrediu
- ❖ pobytom na čerstvom vzduchu upevňovať zdravie detí, podporovať pohybovú zdatnosť a schopnosť prekonávať prekážky
- ❖ dotvárať estetické prostredie ŠKD
- ❖ prezentovaním prác na výstavkách v priestoroch školy zviditeľniť činnosť ŠKD

Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako poldenná forma.

Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školskom klube detí je **štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk**.

2. Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – **personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda**, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

- ❖ **Komunikácia a práca s informáciami**
- ❖ **Sebarozvoj a svet práce**
- ❖ **Zdravie a subjektívna pohoda**
- ❖ **Spoločnosť a príroda**
- ❖ **Kultúra a umenie**

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné a navzájom sa prelínajú. V tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – *oblasť Jazyk a komunikácia* a *oblasť Matematika a práca s informáciami*. Tematická oblasť výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou *Človek a svet práce*. Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* súvisí so vzdelávacou oblasťou *Zdravie a pohyb*. V tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – *Človek a spoločnosť* a *Človek a príroda*. Tematická oblasť výchovy

Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra. Vychovávateľka určuje dominantný cieľ realizovaných činností.

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa. Nemusia vystupovať ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský klub detí plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečujú psychohygienu detí a ich oddych v čase mimo vyučovania. Realizuje sa oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita, subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

Doplňovačky, hlavolamy, rébusy.

Didaktické hry.

Čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia príbehu.

Hry na rozvíjanie slovnej zásoby.

Školská knižnica.

Emócie, silné a slabé stránky osobnosti, trpezlivosť, upokojenie sa, pozitívne myslenie, ako pochopiť iných, sebaúcta.

Vzťahy v kolektíve, konflikt, spolužitie bez násilia.

Vedenie rozhovoru, diskusia, dialóg, monológ.

Vulgarizmy, slang, gestá, neformálna komunikácia.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami
1.	Ovládať jednoduché zručnosti sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie.
2.	Osvojiť si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Aplikovať získané vedomosti v hre. Samostatne riešiť jednoduché úlohy.
4.	Prerozprávať obsah prečítaného príbehu, vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
5.	Samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty v oddelení nenásilnou formou.
6.	Rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa, správať sa v skupine podľa spoločenských noriem a pravidiel.
7.	Orientovať sa v školskej knižnici, vyhľadávať knihy podľa vlastných záujmov. Spoznávať spisovateľov.
8.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
9.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
10.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
11.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
12.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
13.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
14.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy.

Práva dieťaťa, ľudské práva, šikanovanie, diskriminácia, moje práva, tvoje práva.

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebaopoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času, sebadisciplína, pevná vôľa, Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Atraktivita povolání, rôzne pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

Finančná gramotnosť.

Sebaobsluha, poriadok na stole, v oddelení, v šatni, v školskej jedálni.

Práca s rôznym materiálom, netradičné pracovné postupy, výrobok, darček.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
1.	Oboznámiť sa s rôznymi povolaniami, uvedomiť si dôležitosť každého povolania.
2.	Rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie ľudských práv a základných slobôd.
3.	Kultivovať základné sebaobslužné a hygienické návyky.
4.	Pracovať s rôznym materiálom. Využívať netradičné pracovné postupy. Zhotoviť výrobok darček.
5.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
6.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
7.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
8.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
9.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
10.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
11.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.

Prechádzka, cvičenie a hry v telocvični na školskom dvore, relaxačné cvičenia.

Obliekanie podľa ročných období.

Nikotín, fajčenie, alkohol a zdravie, civilizačné choroby.

Prvá pomoc.

Stravovacie návyky a kultúra stolovania.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda
1.	Relaxovať pravidelným cvičením a pohybom.
2.	Obliekať sa primerane podľa ročných období.
3.	Uvedomiť si škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog pre zdravie človeka.
4.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
5.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
6.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
7.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
8.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
9.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
10.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
12.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

Spoločnosť a príroda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy.

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, kompromis.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

Príroda – fauna a flóra, zmeny v prírode.

Voda, zdroje a energie.

Práca s odbornou a populárno-náučnou prírodovednou literatúrou.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda.
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišností, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Oboznámiť sa s rôznymi druhmi energie a spôsobmi šetrenia, oboznámiť sa s významom vody pre človeka a prírodu a spôsob jej šetrenia.
7.	Oboznámiť sa s vplyvom odpadových látok na životné prostredie. Triediť odpad. Tvorivo využiť odpad.
8.	Formulovať a uplatňovať základné princípy ochrany životného prostredia.
9.	Pestovať a ošetrovať rastliny.
10.	Pracovať s atlasom, enyklopédiou.

Kultúra a umenie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy.

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje, sviatky.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Umenie- výtvarné, hudobné, literárno - dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

Úprava oddelenia a úprava zovňajšku.

Dramatizácia, ilustrácia rozprávky, príbehu.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie.
1.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
2.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
3.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
4.	Prejavovať hrdosť k národným hodnotám a tradíciám SR.
5.	Podieľať sa na jednoduchej estetickej úprave prostredia a svojej osoby.
6.	Prezentovať vlastné tvorivé schopnosti.
7.	Uvedomiť si význam sviatkov pre človeka a jeho blízkych.

